

Powiatowy Urząd Pracy w Białogardzie
ul. Świdwińska 21a; 78-200 Białogard
tel. (094) 311-31-00

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE BIAŁOGARDZKIM**

**RAPORT POWIATOWY (DIAGNOSTYCZNY)
ZA I PÓŁROCZE 2013r.**

Październik 2013r.

Spis treści:	Str.
I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	6
2.1. Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów.....	11
2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	13
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	15
3.1. Napływ ofert pracy według zawodów.....	15
3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD.....	19
IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych	20
4.1. Zawody deficytowe.....	20
4.2. Zawody w równowadze.....	23
4.3. Zawody nadwyżkowe.....	24
V. Wnioski i zakończenie	25
VI. Spis tabel	28

I. Wstęp

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowywania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców. To oni tworzą miejsca pracy, a tym samym poszukują odpowiednio kwalifikowany personel.

W celu dostosowywania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy. W tym celu opracowano w 2003r. w *Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej* założenia metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Od roku 2005 metodologia wykorzystywana jest przez publiczne służby zatrudnienia w celu określania m.in. deficytów i nadwyżek na rynku pracy. Samo pojęcie **monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych** definiowane jest jako: proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z **zawodem nadwyżkowym** będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast **zawód w**

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

równowadze to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć²:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **klasyfikacja zawodów i specjalności**, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), które zostało kilkakrotnie zmienione – ostatnio rozporządzeniem z dnia 27.04.2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 2360 zawodów i specjalności. Aktualnie obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 43 duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy), 132 grupy średnie (kod 3-cyfrowy), 444 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i wreszcie 2360 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby

² Por. tamże.

i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP Białogard, a w szczególności:

- a. załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy* – stan na 30.06.2013r.,
- b. załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”* – stan za okres 01.01.2013r.-30.06.2013r.

Dane statystyczne zgromadzone w załączniku nr 3 stanowiły merytoryczną podstawę do określania natężenia deficytu bądź nadwyżki poszczególnych zawodów. Aby zdiagnozować specyfikę lokalnego rynku pracy w ujęciu zastanych danych statystycznych większość analiz przeprowadzono na poziomie poszczególnych zawodów (kody sześciocyfrowe). Ponadto dla zobrazowania zachodzących procesów, część danych z pierwszego półrocza 2013r. porównano do analogicznego okresu z lat 2011 i 2012. Natomiast punktem odniesienia były dane z pierwszego półrocza 2013r.

II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

Niniejsza część raportu stanowi analizę zarejestrowanego bezrobocia w powiecie białogardzkim, ze szczególnym uwzględnieniem jego struktury zawodowej, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, napływu bezrobotnych reprezentujących poszczególne zawody oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Analiza ta pozwala na precyzyjne ukazanie krótkoterminowych trendów i zmian zachodzących wśród niewykorzystywanych zasobów ludzkich lokalnego rynku pracy.

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Według stanu na koniec czerwca 2013r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie znajdowało się 4 628 osób bezrobotnych. Liczba ta, w porównaniu do ze stanem z 30.czerwca 2012 roku (4 607 osób) zwiększyła się o 21 osób (0,5%). Dla porównania – w analogicznym okresie roku 2011 w rejestrach PUP Białogard figurowało 4730 osób bezrobotnych.

Analiza zgromadzonego materiału badawczego wykazała, że w okresie od końca czerwca 2012r. do końca czerwca 2013r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w czterech następujących grupach wielkich:

- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy,
- pracownicy biurowi,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń,
- pracownicy przy pracach prostych.

Natomiast wzrost liczby bezrobotnych w analogicznym okresie (czerwiec 2012r. -czerwiec 2013r.) odnotowano w następujących wielkich grupach zawodowych:

- specjaliści,
- technicy i inny personel techniczny,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy,
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Nieznaczny wzrost liczby bezrobotnych na obszarze powiatu białogardzkiego odnotowano także w kategorii *bez zawodu*.

Na poziomie wielkich grup zawodowych pod koniec czerwca 2013r. najwięcej bezrobotnych na białogardzkim rynku pracy zarejestrowanych było w zawodach klasyfikujących się do następujących grup:

- *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (1177 osób; 25,5% ogółu bezrobotnych);
- *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (965 osoby; 20,9% ogółu bezrobotnych);
- *pracownicy przy pracach prostych* (673 osób; 14,5% ogółu bezrobotnych);
- *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (318 osób; 6,9% ogółu bezrobotnych);

Natomiast w kategorii *bez zawodu* pod koniec czerwca 2013r. w PUP Białogard zarejestrowanych było 761 osób bezrobotnych. Łącznie w tych czterech wielkich grupach zawodowych (dodatkowo wraz z osobami *bez zawodu*) zarejestrowanych było w PUP Białogard (30.06.2013r.) 3894 osób bezrobotnych, czyli 84,2% ogółu populacji bezrobotnych z powiatu białogardzkiego.

Rozkład struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych zaprezentowany został poniżej w ujęciu tabelarycznym (tabela 1).

Tabela 1					
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu pierwszego półrocza 2012r. i 2013r.					
Kod grupy	Nazwy grup wielkich	Zarejestrowani bezrobotni			
		30.06.2012r.		30.06.2013r.	
		N	%	N	%
0	Bez zawodu	758	16,4	761	16,4
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	18	0,4	14	0,3
2	Specjaliści	129	2,8	132	2,9
3	Technicy i inny personel techniczny	262	5,7	264	5,7
4	Pracownicy biurowi	147	3,2	144	3,1
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1156	25,1	1177	25,5
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	124	2,7	150	3,2
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	934	20,3	965	20,9
8	Operatorzy i monterzy maszyn i	337	7,3	318	6,9

	urządzeń				
9	Pracownicy przy pracach prostych	705	15,3	673	14,5
10	Siły zbrojne	37	0,8	30	0,6
Suma		4607	100,0	4628	100,0

Źródło: PUP Białogard

Dokładny rozkład struktury bezrobocia w powiecie białogardzkim dokonany został również według kwalifikacji zawodowych na poziomie poszczególnych, wybranych zawodów – schodząc na kody sześciocyfrowe. W zaprezentowanym w tabeli 2 zestawieniu uwzględniono stan z końca czerwca 2013r. - skoncentrowano się na wyszczególnieniu zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Białogard (minimum 20 bezrobotnych przedstawicieli danego zawodu zarejestrowanych w połowie 2013r.).

Tabela 2			
Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu pierwszego półrocza 2013r.			
Nazwy zawodów	Struktura zawodowa bezrobotnych (N)		
	30.06.2013r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=4628)
Bez zawodu	761	427	16,4
Robotnik gospodarczy	471	155	10,2
Sprzedawca	437	366	9,4
Robotnik budowlany	176	1	3,8
Przetwórcza ryb	117	97	2,5
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	104	60	2,2
Murarz	95	0	2,0
Robotnik leśny	76	15	1,6
Robotnik drogowy	71	26	1,5
Pomocniczy robotnik polowy	63	47	1,4
Kucharz małej gastronomii	54	31	1,2
Ślusarz	53	2	1,1
Technik prac biurowych	45	38	1,0
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	44	26	1,0
Szwaczka	43	43	0,9
Stolarz	42	3	0,9
Kucharz	38	28	0,8
Sprzątaczką biurowa	38	38	0,8
Magazynier	37	8	0,8
Piekarz	37	4	0,8
Kierowca samochodu ciężarowego	37	1	0,8
Kelner	33	31	0,7
Żołnierz szeregowy	28	0	0,6
Elektromonter (elektryk) zakładowy	27	1	0,6

Technik ekonomista	26	21	0,6
Fryzjer	26	26	0,6
Kierowca samochodu osobowego	26	0	0,6
Mechanik samochodów osobowych	25	0	0,5
Pomoc kuchenna	24	21	0,5
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	23	15	0,5
Meliorant	23	0	0,5
Tokarz w metalu	22	7	0,5
Mechanik pojazdów samochodowych	22	0	0,5
Kopacz	22	0	0,5
Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	21	5	0,4
Hydraulik	21	0	0,4
Jeliciarz	21	18	0,4
Krawiec	21	21	0,4
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	20	18	0,4
suma	3270	1600	70,7

Źródło: PUP Białogard

Pod koniec pierwszego półrocza 2013r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby sklasyfikowane w kategorii *bez zawodu* (761 osób; 16,4%). Na drugim miejscu, uplasowali się *robotnicy gospodarczy* obejmujący 10,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (471 osób). Kolejnym najliczniej reprezentowanym zawodem w strukturze bezrobotnych okazała się profesja *sprzedawcy* (437 osób; 9,4%), a w dalszej kolejności – *robotnicy budowlani* (176 osób; 3,8%), *przetwórcy ryb* (117 osób; 2,5%), *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (104 osoby; 2,2%) oraz murarze (95 osób; 2,0%).

Reprezentanci pozostałych zawodów nie stanowili już tak licznych grup, bowiem ich udział w ogólnym rejestrze nie przekraczał każdorazowo progu 2,0%. Nie mniej na kolejnych miejscach w rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych znaleźli się przedstawiciele następujących zawodów: *robotnik leśny* (N=76; 1,6%), *robotnik drogowy* (N=71; 1,5%), *pomocniczy robotnik polowy* (N=63; 1,4%), *kucharz małej gastronomii* (N=54; 1,2%), *ślusarz* (N=53; 1,1%); *technik prac biurowych* (N=45; 1,0%), czy *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (N=44; 1,0%).

Biorąc pod uwagę płeć zarejestrowanych bezrobotnych należy stwierdzić, że wg stanu na dzień 30.06.2013r. odnotowano w PUP Białogard nadreprezentację

mężczyzn. Wśród 4628 osób bezrobotnych było 2435 mężczyzn – co stanowiło 52,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Białogard.

Według stanu na koniec czerwca 2013r. największy udział kobiet w strukturze zawodowej dotyczył następujących zawodów (dotyczy tych zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne, wymienionych w tabeli 2):

- *sprzątaczką biurową* (100% osób bezrobotnych to kobiety);
- *szwaczka* (100%);
- *fryzjer* (100%);
- *krawiec* (100%);
- *kelner* (93,9%);
- *monter podzespołów i zespołów elektronicznych* (90%);
- *pomoc kuchenna* (87,5%);
- *jelciciel* (85,7%);
- *technik prac biurowych* (84,4%);
- *sprzedawca* (83,8%);
- *przetwórcą ryb* (82,9%);
- *technik ekonomista* (80,8%);
- *pomocniczy robotnik polowy* (74,6%);
- *kucharz* (73,7%);
- *kucharz małej gastronomii* (57,45);

Ponadto istotną nadreprezentację kobiet w strukturze osób bezrobotnych odnotowano wśród osób *bez zawodu* – 56,1% ogółu osób bezrobotnych stanowiły kobiety.

Na podstawie zgromadzonego materiału empirycznego można także stwierdzić, że pod koniec czerwca 2013r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 75 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy (na potrzeby monitoringu określani jako absolwenci).

Okazało się, że 60% (N=45) spośród nich stanowiły osoby *bez zawodu* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów), natomiast 5,3% spośród nich (N=4) stanowili *sprzedawcy*.

2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów

Kolejną z istotnych czynników charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone zawody. W okresie od początku stycznia do końca czerwca 2013r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białogardzie łącznie zarejestrowało się 2824 osób bezrobotnych, w tym 1175 kobiet (41,6% ogółu rejestrujących się bezrobotnych).

W kolejnej tabeli (nr 3) przedstawiono wykaz zawodów, w których w pierwszym półroczu 2013r. zarejestrowało się, w białogardzkim urzędzie pracy, co najmniej 10 bezrobotnych (łącznie w tabeli nr 3 wyszczególniono 46 zawodów oraz kategorię *bez zawodu*).

Wyselekcjonowana grupa objęła łącznie 2082 osoby, co stanowiło 73,7% wszystkich bezrobotnych rejestrujących się w pierwszej połowie tego roku w ewidencji PUP Białogard.

Tabela 3			
Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – pierwsze półrocze 2013r.			
Nazwy zawodów	Napływ bezrobotnych		
	I półrocze 2013r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=2824)
Bez zawodu	565	260	20,0
Robotnik gospodarczy	264	83	9,3
Sprzedawca	233	183	8,3
Robotnik budowlany	99	0	3,5
Przetwórcza ryb	90	69	3,2
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	64	32	2,3
Murarz	41	0	1,5
Robotnik leśny	35	4	1,2
Robotnik drogowy	34	7	1,2
Kucharz małej gastronomii	28	14	1,0
Stolarz	28	1	1,0
Magazynier	27	6	1,0
Pomocniczy robotnik polowy	27	22	1,0
Ślusarz	26	2	0,9
Sprzątaczką biurowa	25	25	0,9
Elektromonter (elektryk) zakładowy	24	1	0,8
Piekarz	24	1	0,8
Kucharz	23	16	0,8
Technik prac biurowych	22	20	0,8
Szwaczka	22	22	0,8
Technik elektryk	21	0	0,7

Kierowca samochodu ciężarowego	21	0	0,7
Fryzjer	20	20	0,7
Mechanik pojazdów samochodowych	20	0	0,7
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	20	9	0,7
Żołnierz szeregowy	17	0	0,6
Malarz budowlany	17	0	0,6
Mechanik samochodów osobowych	17	0	0,6
Kierowca samochodu osobowego	17	1	0,6
Pomoc kuchenna	17	11	0,6
Technik ekonomista	16	12	0,6
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	14	7	0,5
Kopacz	14	0	0,5
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	13	6	0,5
Kelner	12	9	0,4
Jeliciarz	12	9	0,4
Elektromonter instalacji elektrycznych	11	1	0,4
Cukiernik	11	4	0,4
Operator pras w produkcji drzewnej	11	6	0,4
Ekonomista	10	9	0,3
Technik rolnik	10	7	0,3
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	10	7	0,3
Hydraulik	10	0	0,3
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	10	0	0,3
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	10	10	0,3
Robotnik magazynowy	10	3	0,3
Dozorca	10	3	0,3
Suma	2082	902	73,7

Źródło: PUP Białogard

W pierwszej połowie 2013r. największą grupę rejestrujących się bezrobotnych (podobnie, jak w analogicznym okresie w ubiegłych latach) stanowiły osoby *bez zawodu* (565 osób – 20,0% ogółu rejestrujących się bezrobotnych). Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się w pierwszym półroczu 2013r. bezrobotnych dominowały następujące profesje: *robotnik gospodarczy* (N=264; 9,3%), *sprzedawca* (N=233; 8,3%); *robotnik budowlany* (N=99; 3,5%); *przetwórcza ryb* (N=90; 3,2%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (N=64; 2,3%); *murarz* (N=41; 1,5%); *robotnik leśny* (N=35; 1,2%); *robotnik drogowy* (N=34; 1,2%); *kucharz małej gastronomii* (N=28; 1,0%); *stolarz* (N=28; 1,0%); *magazynier* (N=27; 1,0%); *pomocniczy robotnik polowy* (N=27; 1,0%).

Pozostałe z wyróżnionych w tabeli nr 3 zawodów nie przekroczyły progu 1,0% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie (pierwsze półrocze 2013r.).

2.3 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec I półrocza 2013r. stanowiły 88,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Białogard. Dla porównania - pod koniec czerwca 2012r. grupa ta stanowiła 88,1% ogółu bezrobotnych. Dokładny rozkład bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w pierwszej połowie 2013r. - z pominięciem osób dotychczas niepracujących, prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4		
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – pierwsze półrocze 2013r.		
Sekcje PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2013r.	Bezrobotni wg stanu w końcu I-półrocza 2013r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	133	279
Górnictwo i wydobywanie	0	1
Przetwórstwo przemysłowe	476	794
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	68	114
Budownictwo	308	518
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	282	556
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	35	88
Transport i gospodarka magazynowa	41	68
Informacja i komunikacja	2	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19	18
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	109	162
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	77	108
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	34	53
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	216	387

Edukacja	35	67
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	43	70
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	19	29
Pozostała działalność usługowa	246	345
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2	4
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	315	426
Ogółem	2462	4095

Źródło: PUP Białogard

Z uzyskanych danych wynika, że w okresie I półrocza 2013r. do rejestracji PUP w Białogardzie zgłosiło się łącznie 2462 osoby bezrobotne legitymujące się doświadczeniem zawodowym.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności z ostatniego miejsca pracy wśród bezrobotnych, według stanu w końcu I półrocza 2013r., dominowali przedstawiciele zawodów sklasyfikowanych w następujących sekcjach PKD: *przetwórstwo przemysłowe* (N=794; 19,4%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (N=556; 13,6%); *budownictwo* (N=518; 12,6%); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (N=387; 9,5%); *pozostała działalność usługowa* (N=345; 8,4%); *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (N=279; 6,8%); *działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (N=162; 4,0%); *dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* (N=114; 2,8%); *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (N=108; 2,6%).

Łącznie osoby sklasyfikowane w w/w sekcjach obejmowały 79,7% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe znajdujących się w rejestrach białogardzkiego PUP-u w końcu I półrocza 2013r. Ponadto w ewidencji PUP Białogard wg stanu na 30.06.2013r. figurowało 426 osób bezrobotnych, których – zgodnie z ostatnim miejscem pracy wg sekcji PKD – zaklasyfikowano do kategorii „działalność niezidentyfikowana”.

Natomiast w napływie bezrobotnych w I połowie 2013r. wyróżnić można siedem sekcji PKD (wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy), w których w trakcie pierwszego półrocza sklasyfikowanych zostało (podlegało rejestracji)

każdorazowo ponad 100 osób. Były to odpowiednio: *przetwórstwo przemysłowe* (N=476; 19,3%); *budownictwo* (N=308; 12,5%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (N=282; 11,5%); *pozostała działalność usługowa* (N=246; 10,0%); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (N=216; 8,8%); *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (N=133; 5,4%); *działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (N=109; 4,4%).

Łącznie osoby bezrobotne sklasyfikowane w w/w sekcjach PKD obejmowały 71,9% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe rejestrujących się w rejestrach białogardzkiego PUP-u w okresie od początku stycznia do końca czerwca 2013r. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na to, że w tym samym okresie (I półrocze 2013r.) 315 osób bezrobotnych (12,8%) legitymujących się doświadczeniem zawodowym podczas rejestracji zaklasyfikowano do sekcji PKD „działalność niezidentyfikowana”.

III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

3.1 Napływ ofert pracy według zawodów

W okresie pierwszego półrocza 2013r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie zgłoszono ogółem 1194 oferty pracy. Dla porównania – w analogicznym okresie 2012 roku (od 01.01.2012 do 30.06.2012r.) pracodawcy zgłosili do PUP Białogard 561 ofert pracy.

Zatem porównując I półrocze 2012r. do I półrocza 2013r. odnotowano znaczny przyrost ilości ofert pracy będących w dyspozycji PUP Białogard – aż o 112,8%.

W kolejnej tabeli (nr 5) przedstawiono wykaz wszystkich ofert pracy, które zostały zaewidencjonowane w systemie komputerowym PUP Białogard.

Wśród ofert pracy, które pracodawcy zgłosili do białogardzkiego urzędu pracy największe zapotrzebowanie było na przedstawicieli następujących zawodów:

- *pomocniczy robotnik polowy* (N=442; 37% ogółu ofert pracy);
- *robotnik gospodarczy* (N=68; 5,7%);
- *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (N=61; 5,1%);

- sprzedawca (N=44; 3,7%);
- pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani (N=39; 3,3%);
- przetwórcza ryb (N=13; 1,1%);
- kierowca samochodu dostawczego (N=12; 1,0%);
- kierowca samochodu ciężarowego (N=12; 1,0%).

Ponadto 210 oferty pracy (17,6% ogółu ofert pracy, które wpłynęły do PUP Białogard) były przeznaczone dla osób *bez zawodu*.

Tabela 5		
Napływ ofert pracy według zawodów - pierwsze półrocze 2013r. -		
Zawody	I półrocze 2013r.	% z ogółu (N=1193)
Pomocniczy robotnik polowy	442	37,0
Bez zawodu	210	17,6
Robotnik gospodarczy	68	5,7
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	61	5,1
Sprzedawca	44	3,7
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	39	3,3
Przetwórcza ryb	13	1,1
Kierowca samochodu dostawczego	12	1,0
Kierowca samochodu ciężarowego	12	1,0
Pozostali opiekunowie dziecięcy	9	0,8
Robotnik leśny	9	0,8
Robotnik budowlany	9	0,8
Opiekunka dziecięca	8	0,7
Technik prac biurowych	8	0,7
Magazynier	8	0,7
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	8	0,7
Pomoc kuchenna	8	0,7
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	8	0,7
Księgowy	7	0,6
Ślusarz	7	0,6
Sekretarz sądowy	6	
Sekretarka	6	0,5
Kucharz	6	0,5
Brukarz	6	0,5
Operator myjni	6	0,5
Zamiatacz	6	0,5
Opiekun w domu pomocy społecznej	5	0,4
Kelner	5	0,4
Asystent nauczyciela przedszkola	5	0,4
Mechanik samochodów osobowych	5	0,4

Przedstawiciel handlowy	4	0,3
Fryzjer	4	0,3
Kosmetyczka	4	0,3
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	4	0,3
Pozostali robotnicy leśni i pokrewni	4	0,3
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	4	0,3
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	4	0,3
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	4	0,3
Nauczyciel przedszkola	3	0,2
Pracownik socjalny	3	0,2
Pozostali kucharze	3	0,2
Rolnik	3	0,2
Konserwator budynków	3	0,2
Pilarz	3	0,2
Wulkanizator	3	0,2
Kierowca autobusu	3	0,2
Kierowca ciągnika rolniczego	3	0,2
Pedagog	2	0,1
Technik administracji	2	0,1
Recepcjonista	2	0,1
Sprzedawca w branży spożywczej	2	0,1
Ogrodnik	2	0,1
Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,1
Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	2	0,1
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	2	0,1
Spawacz metodą TIG	2	0,1
Pozostali ślusarze i pokrewni	2	0,1
Mechanik pojazdów samochodowych	2	0,1
Elektryk	2	0,1
Sortowacz materiałów drzewnych	2	0,1
Stolarz	2	0,1
Krojczy	2	0,1
Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	2	0,1
Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	2	0,1
Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	2	0,1
Kopacz	2	0,1
Główny technolog	1	0,1
Kierownik działu produkcji	1	0,1
Inżynier inżynierii środowiska - gazowe urządzenia, instalacje i sieci energetyczne	1	0,1
Pozostali kartografowie i geodeci	1	0,1
Pielęgniarka	1	0,1
Specjalista do spraw marketingu i handlu	1	0,1
Specjalista do spraw sprzedaży	1	0,1
Prawnik legislator	1	0,1
Technik budownictwa	1	0,1
Technik elektronik	1	0,1

Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	1	0,1
Technik mechanik maszyn i urządzeń	1	0,1
Spedytor	1	0,1
Sekretarka medyczna	1	0,1
Urzędnik podatkowy	1	0,1
Pozostali urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	1	0,1
Opiekun osoby starszej	1	0,1
Florysta	1	0,1
Bibliotekarz	1	0,1
Technik informatyk	1	0,1
Administrator nieruchomości	1	0,1
Asystent do spraw księgowości	1	0,1
Kurier	1	0,1
Barman	1	0,1
Fryzjer damski	1	0,1
Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	1	0,1
Bukieciarz	1	0,1
Doradca klienta	1	0,1
Hodowca bydła	1	0,1
Kamieniarz	1	0,1
Dekarz	1	0,1
Murarz-tylnkarz	1	0,1
Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,1
Spawacz metodą MIG	1	0,1
Pozostali spawacze i pokrewni	1	0,1
Operator obrabiarek skrawających	1	0,1
Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	1	0,1
Mechanik maszyn rolniczych	1	0,1
Mechanik pojazdów jednośladowych	1	0,1
Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	1	0,1
Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	1	0,1
Operator koparki	1	0,1
Operator maszyny rozlewniczej	1	0,1
Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,1
Monter mebli	1	0,1
Kierowca samochodu osobowego	1	0,1
Kierowca operator wózków jezdniowych	1	0,1
Sprzątaczką biurową	1	0,1
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1	0,1
Goniec	1	0,1
Szatniarz	1	0,1
suma	1194	100,0

Źródło: PUP Białogard

3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD, w pierwszej połowie 2013r. wyróżnić można cztery sekcje, w których dominowały oferty pracy napływające do PUP Białogard. Były to następujące sekcje: *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (N=476; 39,9%), *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (N=300; 25,1%), *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (N=101; 8,5%), *przetwórstwo przemysłowe* (N=59; 4,9%).

W tych czterech sekcjach PKD pracodawcy zgłosili 78,4% wszystkich ofert pracy będących w dyspozycji PUP Białogard w pierwszym półroczu 2013r.

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku pięciu sekcji nie odnotowano żadnego napływu ofert pracy. Były to następujące sekcje: *górnictwo i wydobywanie; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; organizacje i zespoły eksterytorialne*, a także – w sekcji *działalność niezidentyfikowana*.

Dokładny rozkład napływu ofert pracy według sekcji PKD zaprezentowany został w tabeli 6.

Tabela 6		
Napływ ofert pracy według sekcji PKD – pierwsze półrocze 2013r.		
Sekcja PKD	I półrocze 2013r.	% z ogółu (N=1194)
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	476	39,9
Górnictwo i wydobywanie	1	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	59	4,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,1
Budownictwo	38	3,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	101	8,5
Działalność związana z zakwaterowaniem	22	1,8

i usługami gastronomicznymi		
Transport i gospodarka magazynowa	21	1,8
Informacja i komunikacja	1	0,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5	0,4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	50	4,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23	1,9
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6	0,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	300	25,1
Edukacja	30	2,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	2,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	21	1,8
Pozostała działalność usługowa	13	1,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0,0
Suma	1194	100,0

Źródło: PUP Białogard

IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych

4.1 Zawody deficytowe

Jedną z kluczowych części półrocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, w równowadze oraz nadwyżkowych.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi** – do Powiatowego Urzędu Pracy wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W kolejnej tabeli (nr 7) przedstawiono wszystkie zawody deficytowe (z pominięciem zawodów MAX deficytowych – zgodnie z przyjętymi zaleceniami

metodologicznymi) zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego na podstawie zastanych danych statystycznych. Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że w przypadku części zawodów (np. *pozostali pracownicy obsługi biurowej*) ich deficytowość wynika z podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań związanych z aktywizacją lokalnego rynku pracy – np. organizacja staży. Gdyby nie działania publicznych służb zatrudnienia z Białogardu deficyt w tych zawodach nie wystąpiłyby. Poza tym – co należy podkreślić – oferty subsydiowane nie są przeznaczone dla wszystkich bezrobotnych będących w ewidencji publicznych służb zatrudnienia, lecz ich beneficjentami mogą być bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Tabela 7		
Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2013r.		
Zawód	Średniomiesięczny napływ ofert pracy w I półroczu 2013r.	Wskaźnik intensywności deficytu „W”
Pomocniczy robotnik polowy	73,6667	16,3704
Pozostali opiekunowie dziecięcy	1,5	9
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	10,1667	6,1
Sekretarka	1	6
Operator myjni	1	6
Zamiatacz	1	6
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	0,6667	4
Pozostali kucharze	0,5	3
Kierowca autobusu	0,5	3
Opiekunka dziecięca	1,3333	2,6667
Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	0,3333	2
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	0,6667	2
Rolnik	0,5	1,5
Brukarz	1	1,5
Wulkanizator	0,5	1,5
Kierowca samochodu dostawczego	2	1,5
Opiekun w domu pomocy społecznej	0,8333	1,25
Księgowy	1,1667	1,1667
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	1,3333	1,1429

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody deficytowe zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2013r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe. Jest to sytuacja, kiedy do PUP wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni.

Zatem – zgodnie z metodologią wyodrębnienia zawodów deficytowych i nadwyżkowych – w pierwszym półroczu 2013r. na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego zidentyfikowano łącznie dziewiętnaście zawodów deficytowych:

- *pomocniczy robotnik polowy* (wskaźnik deficytu $W = 16,3704$);
- *pozostali opiekunowie dziecięcy* (wskaźnik deficytu $W=9$);
- *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (wskaźnik deficytu $W=6,1$);
- *sekretarka* (wskaźnik deficytu $W=6$);
- *operator myjni* (wskaźnik deficytu $W=6$);
- *zamiatacz* (wskaźnik deficytu $W=6$);
- *opiekunka dzieci w drodze do szkoły* (wskaźnik deficytu $W=4$);
- *pozostali kucharze* (wskaźnik deficytu $W=3$);
- *kierowca autobusu* (wskaźnik deficytu $W=3$);
- *opiekunka dziecięca* (wskaźnik deficytu $W=2,6667$);
- *operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej* (wskaźnik deficytu $W=2$);
- *pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle* (wskaźnik deficytu $W=2$);
- *rolnik* (wskaźnik deficytu $W=1,5$);
- *brukarz* (wskaźnik deficytu $W=1,5$);
- *wulkanizator* (wskaźnik deficytu $W=1,5$);
- *kierowca samochodu dostawczego* (wskaźnik deficytu $W=1,5$);
- *opiekun w domu pomocy społecznej* (wskaźnik deficytu $W=1,25$);
- *księgowy* (wskaźnik deficytu $W=1,1667$);
- *monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych* (wskaźnik deficytu $W=1,1429$).

Dla porównania - w analogicznym okresie roku 2011 na obszarze działania PUP Białogard zdiagnozowano 8 zawodów deficytowych, a w roku 2012 takich zawodów było piętnaście.

Część z wymienionych zawodów może zostać wykorzystana przy planowaniu szkoleń osób bezrobotnych – dając bezrobotnym kompetencje pożądane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

4.2. Zawody w równowadze

Zawodami w równowadze są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie (np. I półrocze) wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **w równowadze** – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 8	
Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w I półroczu 2013r.	
Zawód	Wskaźnik intensywności równowagi („W”)
Pedagog	1
Specjalista do spraw sprzedaży	1
Spedytor	1
Opiekun osoby starszej	1
Pracownik socjalny	1
Asystent do spraw księgowości	1
Kurier	1
Ogrodnik	1
Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	1
Pozostali spawacze i pokrewni	1
Mechanik pojazdów jednośladowych	1
Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	1

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody w równowadze zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2013r.

Analiza zastanych danych statystycznych wykazała, że w I półroczu 2013r. na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego łącznie zidentyfikowano dwanaście zawodów w równowadze. Oto te zawody: *pedagog, specjalista ds. sprzedaży, spedytor, opiekun osoby starszej, pracownik socjalny, asystent ds. księgowości, kurier, ogrodnik, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, pozostali spawacze i pokrewni, mechanik pojazdów jednośladowych, pozostali stolarze meblowi i pokrewni.*

Dla porównania – w analogicznym okresie roku 2012 na obszarze działania PUP Białogard zdiagnozowano tylko dwa zawody będące w równowadze (*pozostali nauczyciele szkół podstawowych oraz spedytor*).

4.3. Zawody nadwyżkowe

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 9	
Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2013r.	
Zawody	Wskaźnik intensywności nadwyżki („W”)
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0156
Sprzątaczką biurową	0,04
Kierowca samochodu osobowego	0,0588
Stolarz	0,0714
Robotnik budowlany	0,0909
Mechanik pojazdów samochodowych	0,1
Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,1429
Kopacz	0,1429
Przetwórcą ryb	0,1444
Fryzjer damski	0,1667
Sprzedawca	0,1888
Fryzjer	0,2
Dekarz	0,2
Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,2
Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	0,2
Barman	0,25
Doradca klienta	0,25
Mechanik maszyn rolniczych	0,25

Robotnik leśny	0,2571
Robotnik gospodarczy	0,2576
Kucharz	0,2609
Ślusarz	0,2692
Mechanik samochodów osobowych	0,2941
Magazynier	0,2963
Technik budownictwa	0,3333
Pilarz	0,3333
Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3333
Technik prac biurowych	0,3636
Bez zawodu	0,3717
Kierowca ciągnika rolniczego	0,375

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano 30 zidentyfikowanych zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2013r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie wpływały oferty pracy ($W=0,0000$).

Zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2013r. – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, sprzątaczką biurową, kierowca samochodu osobowego, stolarz, robotnik budowlany.*

V. Wnioski i zakończenie

Podsumowując monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzony dla powiatu białogardzkiego za I półrocze 2013r. (raport diagnostyczny), można stwierdzić, że:

- według stanu na koniec czerwca 2013r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie znajdowało się 4 628 osób bezrobotnych, Liczba ta, w porównaniu do ze stanem z 30.czerwca 2012 roku (4 607 osób) zwiększyła się o 21 osób (0,5%);
- w strukturze zawodowej lokalnego bezrobocia dominują osoby o stosunkowo niskich kwalifikacjach: *bez zawodu* (N=761; 16,4%), *robotnicy gospodarczy* (N=471; 10,2%), *sprzedawcy* (N=437; 9,4%), *robotnicy budowlani* (N=176; 3,8%), *przetwórcy ryb* (N=117; 2,5%), *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (N=104; 2,2%) oraz murarze (N=95; 2,0%); w zawodach tych (wraz z kategorią osób *bez*

zawodu) zarejestrowanych było pod koniec czerwca 2013r. na białogardzkim rynku pracy niemal 46,7% ogółu bezrobotnych z lokalnego rynku pracy;

- pod koniec czerwca 2013r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 75 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy (na potrzeby monitoringu określani jako absolwenci), 60% (N=45) spośród nich stanowiły osoby *bez zawodu* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów), natomiast 5,3% spośród nich (N=4) stanowili *sprzedawcy*;
- w pierwszym półroczu 2013r. łącznie zarejestrowało się w PUP Białogard 2824 bezrobotnych (w tym 1175 kobiet, czyli 41,6% ogółu rejestrujących się bezrobotnych);
- największy napływ bezrobotnych od stycznia do czerwca 2013r. (*podobnie, jak w analogicznym okresie w ubiegłych latach*) stanowiły osoby *bez zawodu* (565 osób – 20,0% ogółu rejestrujących się bezrobotnych), natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się w pierwszym półroczu 2013r. bezrobotnych dominowały następujące profesje: *robotnik gospodarczy* (N=264; 9,3%), *sprzedawca* (N=233; 8,3%); *robotnik budowlany* (N=99; 3,5%); *przetwórcza ryb* (N=90; 3,2%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (N=64; 2,3%); *murarz* (N=41; 1,5%); *robotnik leśny* (N=35; 1,2%); *robotnik drogowy* (N=34; 1,2%); *kucharz małej gastronomii* (N=28; 1,0%); *stolarz* (N=28; 1,0%); *magazynier* (N=27; 1,0%); *pomocniczy robotnik polowy* (N=27; 1,0%);
- w okresie pierwszego półrocza 2013r. do PUP Białogard zgłoszono ogółem 1194 ofert pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym z powiatu białogardzkiego);
- wśród zgłaszanych ofert pracy największe zapotrzebowanie było na następujące zawody: *pomocniczy robotnik polowy* (N=442; 37% ogółu ofert pracy), *robotnik gospodarczy* (N=68; 5,7%), *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (N=61; 5,1%), *sprzedawca* (N=44; 3,7%), *pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani* (N=39; 3,3%), *przetwórcza ryb* (N=13; 1,1%), *kierowca samochodu dostawczego*

(N=12; 1,0%), *kierowca samochodu ciężarowego* (N=12; 1,0%); ponadto 210 ofert pracy (17,6% ogółu ofert pracy, które wpłynęły do PUP Białogard) były przeznaczone dla osób *bez zawodu*;

- na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w pierwszym półroczu 2013r. zidentyfikowano dziewiętnaście zawodów deficytowych: *pomocniczy robotnik polowy* (wskaźnik deficytu $W = 16,3704$), *pozostali opiekunowie dziecięcy* (wskaźnik deficytu $W=9$), *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (wskaźnik deficytu $W=6,1$), *sekretarka* (wskaźnik deficytu $W=6$), *operator myjni* (wskaźnik deficytu $W=6$), *zamiatacz* (wskaźnik deficytu $W=6$), *opiekunka dzieci w drodze do szkoły* (wskaźnik deficytu $W=4$), *pozostali kucharze* (wskaźnik deficytu $W=3$), *kierowca autobusu* (wskaźnik deficytu $W=3$), *opiekunka dziecięca* (wskaźnik deficytu $W=2,6667$), *operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej* (wskaźnik deficytu $W=2$), *pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle* (wskaźnik deficytu $W=2$), *rolnik* (wskaźnik deficytu $W=1,5$), *brukarz* (wskaźnik deficytu $W=1,5$), *wulkanizator* (wskaźnik deficytu $W=1,5$), *kierowca samochodu dostawczego* (wskaźnik deficytu $W=1,5$), *opiekun w domu pomocy społecznej* (wskaźnik deficytu $W=1,25$), *księgowy* (wskaźnik deficytu $W=1,1667$), *monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych* (wskaźnik deficytu $W=1,1429$);
- zawodami w równowadze okazały się: *pedagog, specjalista ds. sprzedaży, spedytor, opiekun osoby starszej, pracownik socjalny, asystent ds. księgowości, kurier, ogrodnik, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, pozostali spawacze i pokrewni, mechanik pojazdów jednośladowych, pozostali stolarze meblowi i pokrewni*;
- z kolei zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi – w analizowanym czasookresie okazały się: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, sprzątaczką biurową, kierowca samochodu osobowego, stolarz, robotnik budowlany*.

VI. Spis tabel

Tabele	Str.
Tabela 1: Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu pierwszego półrocza 2012r. i 2013r.....	7
Tabela 2: Bezrobotni wg zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu pierwszego półrocza 2013r.....	8
Tabela 3: Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – pierwsze półrocze 2013r.....	11
Tabela 4: Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – pierwsze półrocze 2013r.....	13
Tabela 5: Napływ ofert pracy według zawodów – pierwsze półrocze 2013r.....	16
Tabela 6: Napływ ofert pracy według sekcji PKD – pierwsze półrocze 2013r.....	19
Tabela 7: Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2013r.....	21
Tabela 8: Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w I półroczu 2013r.....	23
Tabela 9: Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2013r.....	24